

ZENCAN BİLGİ NOTU

1. ZENCAN EYALETİ'NE GENEL BAKIŞ

Zencan eyaleti, kuzeyinden Erdebil ve Doğu Azerbaycan, doğusundan Gilan ve Kazvin, güneyinden Hamedan ve batısından Kürdistan ve Batı Azerbaycan eyaletleri ile komşudur. Zencan, İran'ın kuzeybatısında Tahran-Tebriz yolu üzerinde stratejik bir noktada olup, Zencan merkezli bir daire çizildiğinde Zencan'ın etrafında 7 eyalet ve İran nüfusunun yarısı yer almaktadır. Kara, havayolu ve demiryolu bağlantıları bulunan Zencan, iklim ve su açısından elverişli konumdadır. Ayrıca Zencan eyaleti; Anzali, Astara, Nurdud, Julfa, Bazergan ve Razi sınır kapılarına, Anzali ve Aras Serbest Bölgelerine yakındır.

Tarihi İpek Yolu güzergahında bulunan Zencan'ın geçmişi Sasaniler Dönemine uzanmaktadır. Zencan eyaletinde ağırlıklı olarak Azerbaycan Türkçesi kullanılmaktadır. Dört mevsimin görüldüğü Zencan'da; eyaletin yüksek kısımları kışın soğuk ve karlı iken ova kesimleriye ılıman bir iklime sahiptir. Eyalette Kızıluzun, Zencanrud, Abharrud ve İcrud nehirleri vardır. Yüzölçümü 21,773 km.² olan Zencan'ın nüfusu 2016 yılı nüfus sayımına göre 1.057.461'dir. İran'ın ekonomisinde % 1,08 pay alan Zencan, 2,262 milyar \$ tutarında ekonomik büyüklüğe sahiptir. Zencan eyaletinde; Zencan, Abhar, Khorramdareh, Khudabende, İcrud, Tarem, Sultaniye ve Mahneshan illeri olmak üzere 8 ili bulunmaktadır.

Zencan'da metal, kimyasal, petrokimya, bitkisel yağ, ilaç, gıda, tekstil, inşaat malzemesi, elektrikli cihazlar, temizlik ürünleri, cam kapılar, mobilya ve selüloz sanayi ve çelik külçesi imalatı mevcuttur. Ayrıca, çok sayıda dekoratif taş, krom, bakır, kaolin, feldspat ve silis ocakları eyalette bulunmaktadır.

Tarım sektörü Zencan'ın ekonomisinden yaklaşık % 27 pay almakta olup, bahsekonu sektörde çalışanlar eyaletteki toplam istihdamın % 31'ini oluşturmaktadır.

Zencan eyaletinde illere göre özetle aşağıdaki tarım ve gıda ürünleri yetiştirilmektedir.

- Zencan ilinde domates, şeftali ve elma
- Abhar, Khorramdareh ve Sultaniye'de elma, ceviz, üzüm ve büyükbaş hayvancılık
- Tarem'de sarımsak, kiraz, bezelye ve nar

- Mahneshan'da kayısı, küçükbaş hayvan ve kültür balıkçılığı
- İcrud'da buğday ve kültür balıkçılığı
- Khudabende'de buğday ve patates

Tarihi, kültürel ve doğal kaynakları ve coğrafi konumu nedeniyle Zencan, İran'ın kuzeybatı bölgesinin turizm güzergahında yer almaktadır. Sultaniye Kümbeti, İmamzade Zeydül-Kebir Türbesi, Zencan tarihi çamaşırhanesi, Katali Khor mağarası, Mir Bahattin Köprüsü ve Kapalı çarşısı Zencan'da bulunan en önemli eserlerdir. Ayrıca, Çelebioğlu türbesi Sultaniye'nin 500 metre güneybatısında olup, türbe ve ibadet mekanından oluşmaktadır. Çehrabad Köyündeki tuz mağarasında yapılan bir keşif sonucunda binlerce yıldır cesedi bozulmamış altı kişinin cesedine rastlanılmış olup, sözkonusu mumyalar Tuzadam Müzesinde sergilenmektedir.

Zencan'ın önemli hediyelik eşyaları arasında bıçakçılık, çarıkçılık, bakırdan üretilen kap, sürahi vb. ürünler, telkari, kilim ve cecim dokumacılığı gelmektedir. Bıçakçılığın Zencan'ın ekonomisinde geleneksel bir yeri olup, sözkonusu meslek yıllardan beridir babadan oğula geçmektedir.

Zencan'ın ekonomisinde maden sektörü önemli bir yer teşkil etmektedir. Zencan'da kurşun, bakır ve çinko üzerine faaliyet gösteren maden firmaları Türkiye'den ithal edilen ham madeni Zencan'da işledikten sonra oluşan nihai ürünü Türkiye'ye ihraç etmekte olup, sözkonusu ticaret kapsamında Esendere-Sero gümrük kapısını etkin bir şekilde kullanmaktadır.

İran Meclisine Bağlı Araştırma Merkezine göre Zencan, İran'da yatırım yapmaya en elverişli yerler arasında yer almaktadır. Ayrıca, Pars Hayat Sağlık'ın hijyenik ürünler alanında Zencan'ın Abhar ilindeki yatırımı Türkiye'nin Zencan'daki en büyük yatırımıdır.

Zencan eyaletinden 21 Mart 2018-21 Mart 2019 tarihlerinde 460 milyon \$ değeri olan 184 bin ton ürün ihraç edilmiş olup, toplam ihracat tutarı geçen seneye oranla ABD Doları değeri bakımından %40 ve ağırlık bakımından %10 artış göstermiştir. Aynı dönemde Zencan'ın dış ticaretinin %60'ı Türkiye ile yapılmıştır. Zencan'ın ihracat ürünleri çoğunlukla çinko külçesi, bakır külçesi, alüminyum külçesi, polimer, kurşun külçesi, çelik mamulleri, kuru üzüm, elektrik kablosu, kurşun taşıdan oluşmaktadır. Zencan'a ithal edilen ürünlerin çoğunu makine aletleri ve ham maddeler teşkil ederken Zencan'ın ithalatında başlıca ülkeler arasında Türkiye, Almanya, İtalya, Özbekistan, Belarus, Macaristan, Ermenistan, ABD, Mısır, Belçika, Ürdün, Rusya, Gürcistan, Finlandiya ve Avusturya bulunmaktadır.

Zencan'da Tahmini Yaşam Giderleri (2019 Yılı)

Gıda	Fiyat (\$)
İş Bölgesinde Ortalama Öğle Yemeği	4
1 Litre Tam Yağlı Süt	0,2
12'li Yumurta	0,5
1 Kg Domates	0,5
0,5 Kg Peynir	1,6
1 Kg Elma	0,5
1 Kg Patates	0,4
2 Litre Coca-Cola	0,4
İki Kişilik Hanehalkı için 1 Günlük Ekmek Harcaması	0,56
Ev Giderleri	
Mobilyalı 85 Metrekarelik Evin Aylık Kirası Lüks Bölgede	105
Mobilyalı 85 Metrekarelik Evin Aylık Kirası Ortalama Bir Bölgede	65
İki Kişinin Yaşadığı 85 Metrekarelik Evin Aylık Ortalama Fatura Giderleri	30
1 Aylık 8 Mbps İnternet	12
“40” Ekran TV	240
Giyim	
Kot Pantolon (Levis 501 veya Benzeri)	16
Spor Ayakkabı (Nike, Adidas veya Benzer Markalar)	48
İskarpin Ayakkabı	32
Ulaşım	
50 Litre Benzin	4
Kamu Taşımacılığında Kullanılmak Üzere Aylık Abonman	5
Taksiyle Ulaşım (8 Km Mesafe için)	0,6
Kişisel Bakım	
1 Kutu Antibiyotik	0,24
Kısa Düreli Doktor Muayenesi	3,2
Saç Şampuanı 400 ml	1
4 Rulo Tuvalet Kağıdı	0,65

Diş Macunu	0,56
Erkekler İçin Saç Traşı	1,6
Eğlence	
Dışarda Akşam Yemeği	8
İki Kişilik Sinema Bileti	4-5
1 Aylık Spor Kulübü Üyeliği	20

2. İŞ FIRSATLARI VE GENEL DEĞERLENDİRME

- Tahran'a yakın olması nedeniyle Tahran merkezli tedarik zincirini tamamlayıcı birimlerin kurulması için Zencan'da uygun şartlar mevcuttur.
- Gıda işleme üzerinde yatırım yapmaya yönelik zeytin, üzüm, bakliyat, buğday, soğan, sarımsak, tavuk eti vb. çeşitli tarım ve hayvancılık ürünleri mevcuttur. Tarım sektöründeki potansiyel iş fırsatları arasında seracılık, kültür balıkçılığı, şifalı bitki üretimi ve balcılık yer almaktadır. Tarım sektöründe Zencan'da faaliyet gösteren firmalara tarım makinesi temin edilmesi ve ayrıca, tarım sektöründeki Zencan'da yetiştirilen bazı ürünlerin üçüncü ülkelere ihraç edilmesi önemli bir potansiyel arz etmektedir.
- Zencan'da doğalgaz santrali kurulması halinde, kurulacak santralden çevre ülkelere elektrik ihraç etmenin mümkün olabileceği düşünülmektedir.
- Zencan'da alışveriş merkezi, otel yapımı ve işletmeciliği alanında yatırım potansiyeli mevcut olup, Zencan'da halkın sosyalleşebileceği ve eğlenebileceği alanlara ihtiyaç duyulmaktadır.

3. ZENCAN EYALETİ'NDE YER ALAN ÖNEMLİ KURUMLAR

3.1. Zencan Ticaret, Sanayi, Maden ve Ziraat Odası

Başkan: Gholamhossein Jamili
Başkan Yrd.: Mahdi Rangrona
İrtibat Kurulabilecek kişi: Shahriyar Malekzade
Tel: 0098-24-33463770-4
Cep: 0098-9356318760
Faks: 0098-24-33463777
E-mail: irdirector@zccima.ir

3.2. Zencan Eyaleti Yabancı Yatırımcılar Merkezi:

Tel: +98-24-33446030-1
Faks : +98 -24-33446040- 0098-24-33779002
E-mail: info@investinzejan.ir
Web Sitesi: www.investinzejan.ir

Bakanlıkların Zencan'daki Temsilcilikleri:

<http://tr.investinzanjan.ir/Kurumlar%C4%B1n-temsilcileri>

Adres: Shahid Ayetullah Rafiei Valiliği Binası karşısındaki Shahid Chamran Bulvarı

Posta Kodu: 45136-53164

3.3. LİNKLER

Zencan Tarım Cihadı Kurumunun Zencan'a ilişkin hazırlamış olduğu detaylı tarım sektörü raporuna aşağıdaki web sitesi linkinden ulaşabilirsiniz.

<http://agrizanjan.ir/mainenglishpage>

Zencan'da yerleşik başlıca büyük şirketlere aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

[Zencan'da Yerleşik Başlıca Şirketler.xlsx](#)

Zencan Belediyesinin Zencan'a ilişkin projelerine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

[Zencan Belediyesi Projeler.pdf](#)